

SPORTEN VOOR
ANDEREN
INTERVIEW

VERTROOSTINGEN
UITGELICHT

PSALMEN IN
DE NACHT
MEDITATIE

sprknd.

kerkmagazine Protestantse Gemeente

Alblasserdam

*Dichter bij
de polder*

#53 OKTOBER 2024

Protestantse Gemeente
Alblasserdam

De Bijbel als inspiratie voor het sporten

TEKST: MARK DEN BOER

LEENDERT VAN DER LUGT IS EEN ECHTE SPORTMAN. HARDLOPEN EN WIELRENNEN ZIJN ZIJN PASSIES. AFGELOPEN ZOMER LIEP HIJ 12 MARATHONS IN 12 DAGEN VOOR DE STICHTING NEXT MOVE, DIE CHRISTELIJKE TOPSPORTERS HELPT OM HUN GELOOF TE COMBINEREN MET (TOP)SPORT.

‘Hardlopen en wielrennen vind ik allebei erg leuk om te doen. Ik vond het jarenlang lastig een keuze te maken en deed het allebei fanatiek. Nu focus ik op hardlopen en is wielrennen ter ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van herstelritjes. Als kind heb ik nooit gesport. Na de havo wist ik niet wat ik wilde gaan doen, dus ben ik gaan werken. Daarna ben ik begonnen met hardlopen als ontspanning na het werk. Mijn oom nam me eens mee naar een hardloopwedstrijd. Dat heeft het zaadje geplant. Ik kwam erachter dat ik een ‘motor’ heb voor duursport, dus uren achter elkaar intensief sporten. Een paar weken geleden ben ik Nederlands Kampioen

geworden op de 100 kilometer. En ik mag in december Nederland vertegenwoordigen op de Wereldkampioenschappen in India.

Fietsen voor anderen

Ik ben lid van de Alblisserdamse Atletiekvereniging, maar ik train mezelf. Dat doe ik vanwege mijn werk dan ’s ochtends vroeg of ’s avonds laat. Ik ga ook vaak op de racefiets naar mijn werk. Ik zou wel aan triatlons willen deelnemen, maar ik ben geen goede zwemmer.

Door een hardloopblessure ben ik op een gegeven moment gaan wielrennen. De eerste keer dat ik voor een goed doel fietste, was toen ik tijdens een tussenjaar acht maanden in Canada was

en meedeed aan Bike for Bibles. Daar is mijn enthousiasme voor goede doelen ontstaan. Samen met vier vrienden, die elkaar kenden via Cycle for Hope, heb ik in 2017 een stichting opgericht: Cycling for Others. We fietsen voor anderen. Eerst deden we dat voor bestaande acties van Woord en Daad en De Hoop. Daarna zijn we eigen acties gaan bedenken. We fietsen voor christelijke goede doelen zoals Christian Refugee Relief, Stichting Hulp Vervolgde Christenen en Stichting Ontmoeting. In principe doen we één actie per jaar om geld op te halen voor het goede doel. Er moet dan wel geklommen worden op de racefiets. Daarom zoeken we voor onze acties altijd het middel- of hooggebergte op. Er is een vaste groep van 15 tot 20 mensen die elke keer meedoet, maar er is ook aanwas.

Inspiratie

Mijn inspiratie voor het sporten haal ik onder andere uit de Bijbel, bijvoorbeeld uit teksten die gaan over de wedloop lopen, de goede strijd strijden en kracht ontvangen van Hem die ons kracht geeft. Ik vind het mooi dat ik mijn passie voor sport kan combineren met iets goeds doen voor een ander.’

Leendert van der Lugt

(1988) groeide op in Capelle aan den IJssel en woont sinds januari 2022 in Alblasterdam. Hij studeerde Communicatie en Multimedia Design en is grafisch vormgever bij De Hoop en bij Woord en Daad. Hij is lid van de Ichthuskerk en actief in het streamteam van de kerk.

Aandacht voor leefomgeving

DICHTER BIJ DE POLDER

TEKST: JOKE VEERMAN

MISSCHIEN IS HET WELEENS
OPGEVALLEN BIJ EEN
FIETSTOCHT OF WANDELING IN
HET BUITENGEBIED: ZOMAAR
INEENS EEN GEDICHT LANGS DE
WEG. MISSCHIEN OOK NIET?

In 2002 verscheen het eerste gedicht in de buitenruimte. Stevig geplaatst op een bronzen plaquette, gerealiseerd door beeldend kunstenaar Roel Teeuwen. Bestand tegen weer en wind. Dichter Jan Eijkelboom ontving als eerste van een lange rij eigentijdse dichters een uitnodiging. Hem werd gevraagd op deze plaats te gaan staan, de omgeving aandachtig te ervaren - en hiervoor woorden te vinden. Dat wat zo gewoon lijkt, die polder waar we dagelijks lopen en fietsen, is zo bijzonder!

Aandacht voor leefomgeving

Martin van Horssen en Roel Teeuwen vertellen samen over het afgeronde project 'Dichter bij de polder' - met tussendoor uitstapjes waarmee vele pagina's zijn te vullen.

"Het project ontstond spontaan en kwam tot bloei bij de Lions Club, in het bijzonder bij dat deel van de club dat zich bezighoudt met cultuur. Sommigen herinneren zich misschien nog 'Art below sea level' in het molengebied van Kinderdijk. Je eigen leefomgeving is zo de moeite waard!" stellen ze vast. "Toeristen komen van heinde en ver om deze regio te bekijken, mensen die er wonen gaan er vaak zomaar aan voorbij. Daarom besloten we dichters uit te nodigen naar de polder te komen en woorden te vinden voor hun beleving van deze plek. We dachten er vijf te doen. Toen 25. En uiteindelijk werden het er 30 - bij elk gedicht een feestje! Eén van de hedendaagse dichters, drs. P., werkte postuum mee - met toestemming van de nabestaanden. Zijn gedicht is het enige juiste bij het pontveer Kinderdijk - Krimpen aan de Lek."

Dichter in de klas

Martin: "Bij al die gedichten ontwikkelden we met Jos van Hest,

dichter en poëziedocent, een leerproces voor basisschoolleerlingen. Hij ging eerst in de klas met de kinderen in gesprek, daarna vertrok de groep naar buiten, naar de locatie met het gedicht."

Roel: "Ieder kind kreeg een klem-bord met papier mee. Allemaal de ogen sluiten, goed luisteren. Opschrijven wat je hoort, niet naar een ander kijken. Dan goed om je heen kijken, observeren. Opnieuw woorden noteren. Later, in de klas, gaf Jos leiding aan het proces hoe een gedicht ontstaat. Anders omgaan met taal. Voor het gedicht bij de pont zijn we met de kinderen op de pont gaan staan. Van al die gedichtjes zijn boekjes gemaakt. Mooie ervaring voor de leerlingen om eigen gedichten in zo'n boekje te zien staan. Spelen met woorden, leren opmerkzaam te zijn op je omgeving, je te verwonderen."

Boek vol gedichten

Martin: "Het project 'Dichter bij de polder' is nu af - en het gaat door. We hebben een stichting opgericht

om met sponsors te werken aan bekendheid én om te zorgen dat de gedichten op hun sokkel worden onderhouden.” Roel: ‘Kunstwerken in de buitenruimte verloederen soms. Alles is aan slijtage onderhevig. Ook de omgeving rondom het kunstwerk behoeft zorg. Daarvoor is geld nodig. Binnen enkele maanden hopen we een boek uit te brengen met daarin alle gedichten en ervaringen. Iedere dichter krijgt een markante plaats in de sfeer van het gedicht.” Een mooi geschenk aan het einde van het jaar. Wat ‘Dichter bij de polder’ met kerk en geloof te maken heeft? Dat houden ze eenvoudig: Martin: “Je leeft in de wereld, ziet de natuur, leert beter kijken. Je bent bezig met vorming.” Roel: “Je bent gewoon een mens die graag dingen doet, iets wil betekenen voor je omgeving; daarin komt je geloof mee. Woorden doen ertoe. En verwondering over wat er is.”

*Een boom alleen
verleent het platte
land een aanzien
dat het bij al
die weidsheid,
zo naar de hemel toe
nog nodig had*

Jan Eijkelboom

Martin van Horssen (Alblasserdam, 1956) groeide op in een groot gezin, deel van de geloofsgemeenschap rond ‘Het Schuurtje’. Volgde een economische opleiding. Nam het familiebedrijf Van Horssen Tabak over van zijn neef, waarna een overstap volgde naar een langdurig zakentrajec van im-en export. Volop reizen – ‘een jaar met je rugzak op reis brengt je evenveel als vier jaren op de universiteit’, ontmoetingen met andere culturen, op een gegeven moment uitgebreid met de functie van projectontwikkelaar. Martin trouwde in 1979 met Willie de Vries, ze werden de ouders van zeven kinderen. Lid van wijkgemeente Grote Kerk. Betrokken bij de Lions Club Alblasserwaard Souburgh. "De communicatie tussen mensen aansturen. De speelruimte die je vindt, verbindt."

Roel Teeuwen (Gouda, 1944) groeide op als derde van vier kinderen en zat naast zijn moeder in de Goudse Sint Jan. Hield als kind meer van spelen dan van leren, en vond via het etalages maken op de Detailhandelsschool in Den Haag zijn weg naar de beeldende kunst. Naast zijn werk als etaleur bij de Bijenkorf in Rotterdam – waar hij Marry ontmoette, zijn vrouw, moeder van hun drie dochters – studeerde hij af aan de Kunstacademie. Tekenende, schilderen, later beeldhouwen. Naast zijn werk als docent beeldende vorming bouwde hij zijn eigen bedrijf op. Lid van wijkgemeente Grote Kerk. Betrokken bij de Lions Club Alblasserwaard Souburgh. "Als beeldhouwer ben je vrij. De kern is zélf dingen maken, iets doen, resultaat zien van wat je doet."

Meer weten: bekijk de filmpjes die Wilbert Hartman in de coronatijd maakte als een onthulling van het gedicht, Dichter bij de polder, YouTube of de website Dichter bij de Polder.

Psalmberijmingen

TEKST: RIAN VOGEL

HET VORIGE ARTIKEL IN SPRKND #52 EINDIGDE IK MET DE INVOERING VAN DE BERIJMING VAN 1773 EN DE DAARMEE GEPAARD GAANDE ONRUST. ONDANKS HET VERTROUWDE EN GOEDE VAN DEZE BERIJMING ZIJN ER OOK BEZWAREN TEGENIN TE BRENGEN.

In de 18e eeuw kwam er een stroming op die we 'De Verlichting' noemen. Kennis en verstand (rede) werden belangrijker dan religie en tradities. De berijming van 1773 is daardoor beïnvloed. Meest opvallend is wel het gebruik van het woord 'opperwezen' i.p.v. God of Heere. 'De Verlichting' wilde niets weten van één God, maar schakelde alle goden gelijk.

Daarnaast komt in deze berijming het woordje 'deugd' wel 35 keer voor. Niet altijd in verkeerde zin, maar wat te denken van psalm 1 vers 4 met de bekende regel: '.. met vasten gang het pad der *deugd* betreden'. Hier zingen we toch iets dat niet echt Bijbels is. Niet onze deugd, maar de verdienste van Christus laat God in genade op ons neerzien.

Opvallend zijn ook de vele opvullingen om aan de strofevorm recht te doen. Daardoor

zingen we soms dingen die niet in de onberijmde psalm staan. Denk aan de geliefde psalm 42: 't *Hijgend hert der jacht ontkomen, schreeuwt...* In de onberijmde psalm lezen we nergens dat het hert zojuist de jagers ontkomen is, maar wel dat het om water schreeuwt. Denk aan psalm 119. Ook daar zijn veel toevoegingen gedaan om de strofe vol te krijgen. Bij 1773 telt de psalm maar liefst 88 verzen, in de berijming van 1967, overgenomen in *Weerklank*, zijn het er 22 minder.

De berijming van 1967

Al in 1943 werd door het Breed Moderamen van de Nederlands Hervormde Kerk een commissie voor de psalmberijming opgericht onder voorzitterschap van de bekende prof.dr. H.K. Miskotte. Onder zijn leiding gingen oudtestamentici, mensen met kennis van het Hebreeuws, neerlandici, musicologen en dichters aan het werk. Al deze

mensen kwamen vanaf 1952 vaak bij elkaar in Oosterbeek op de Pietersberg.

Ik leerde deze berijming op school en heb die altijd heel mooi gevonden. In de kerk zongen we 1773 en ook daar heb ik een goed gevoel bij, maar deze kan niet wedijveren met de poëzie die in de berijming van 1967 wordt gezongen. Een voorbeeld:

Psalm 139 vers 14

*Doorgrond, o God,
mijn hart; het ligt
Toch open voor uw aangezicht.
Toets mij of niet een weg in mij
Mij schaadt en leidt aan U voorbij.
O God houdt mij geheel omgeven,
En leid mij op den weg ten leven.*

Een voorbeeld van prachtig en helder taalgebruik dat dicht bij de oorspronkelijke tekst van de psalm blijft.

Weerklank

Deze berijming nam men op in het *Liedboek voor de kerken* uit 1973. In *Weerklank* zijn er 57 psalmen uit overgenomen. Omdat ook het taalkleed van 1967 soms als te hoog en verheven werd ervaren om het zingen van psalmen te waarborgen voor de volgende generaties, zijn er in *Weerklank* 85 psalmen overgenomen uit het *Gereformeerd kerkboek* van 1986. Daarnaast zijn er enkele opgenomen die vrij recent berijmd zijn. Ook hier, net als in 1773, geen compleet nieuwe, maar veelal een keus uit bestaande berijmingen.

Vorige maand verscheen van Enny de Bruijn *Nieuw berijmd* 25 psalmen en liederen (lofzangen van Maria en Zacharias) te zingen op de Geneefse melodieën. In *Weerklank* zijn de mooie berijmingen van Psalm 65 en

93 van haar hand. Zelf zegt ze over *Nieuw berijmd*: "Het is een hedendaagse berijming, waarin ik probeer om in de taal van deze tijd aansluiting te zoeken bij de mensen van nu."

Vanaf 2002 heeft een team gewerkt aan *De Psalmen voor Nu*, een nieuwe moderne berijming van alle psalmen. Daarnaast zijn er nieuwe melodieën bij gecomponeerd die wel even schrikken zijn als je gewend bent aan de Geneefse. Niettemin wil dit project mensen kennis laten maken met de pracht en de kracht van de psalmen. Wie onbevangen luistert, kan hier mooie liederen ontdekken.

Orgel

In het vorige artikel schreef ik dat er aanvankelijk gezongen werd zonder begeleiding van een orgel. Een voorzanger leidde het psalmgezang. De kerkdiensten werden echter door zoveel mensen bezocht dat het zingen onder zijn leiding een rommeltje

werd. De ene helft van de kerk was halverwege de regel terwijl de andere helft al klaar was en aan de volgende begon. Men zong al isometrisch (hele noten), maar dat bleek niet afdoende. Zo werd het orgel de begeleider van de gemeentezang.

Inzingen

Het geloof zingen we met de psalmen in. Daarnaast jubelen ze ook van Gods lof. De hele Bijbel roept ons op om God te loven. Ook de Heere Jezus heeft zich voortdurend gesterkt gevoeld door de Psalmen. Zelfs aan het kruis citeerde Hij ze. Daarom is het goed dat nieuwere berijmingen de Psalmen levend houden voor volgende generaties. Enny de Bruijn zegt in het *Reformatisch Dagblad* van 9 september jl. het volgende:

"Ik denk dat het in deze tijd heel moeilijk is om met een nieuwe berijming een accolade te slaan rond alle Nederlandse kerken. Misschien niet omdat er inhoudelijk grote verschillen zijn, maar omdat de stijl en de cultuur in kerken uiteenlopen. (..) Het is heel moeilijk om teksten te maken die alle groepen aanspreken."

Gelukkig is er geen overheidsdwang zoals in 1773. Prijst Hem daarom in uw psalmen! (1773: ps. 33 vers 1) Berijmingen te kust en te keur.

Wisseling van de seizoenen

We mochten nog genieten van een mooie nazomer, maar inmiddels heeft de herfst zijn intrede gedaan. Weer een nieuw seizoen. Elk seizoen heeft z'n charme. Ik moet denken aan het gedicht 'De najaarslaan' van Jacqueline van der Waals waar ze haar gedicht begint met die prachtige zin: 'Ik keek in de gouden heerlijkheid van een najaarslaan...' Het deed haar verlangen naar de gouden heerlijkheid van Gods toekomst. Ja, daar kunnen die prachtige herfstkleuren naar doen verlangen. Tegelijkertijd leert het vallend blad ook onze sterfelijkheid. In ieder geval mogen we weten dat de wisseling van de seizoenen iets is, ondanks alle klimaatveranderingen, wat zal blijven totdat de nieuwe aarde er zal zijn.

Geboren

26 augustus mochten Wilbert en Mirjam Hartman-Rozendaal een gezonde dochter ontvangen. Zij heet Millie Anna Elles en wordt **Millie** genoemd. Zij is het zusje van Moos. Op het geboortekaartje staat een tekst uit de brief van Jacobus: 'Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven

en daalt van de Vader'.(Jac.1:17a) Mooi om zo een kind te ervaren als een geschenk van de Vader. Laat ook Millie die Vader in haar leven leren kennen. Het is heerlijk om een aardse vader te hebben, maar nog heerlijker om te weten van een hemelse Vader! Laten de ouders de wijsheid van boven ontvangen om Moos en Millie heel dicht bij deze Vader op te voeden. 4 september mochten Jaco en Marieke Helmink-Verhoeven een gezonde dochter ontvangen. Zij heet Anna Alyssa en wordt **Anna** genoemd. Op het geboortekaartje staat een treffend gedicht: 'Als ik dit wonder vatten wil, dan wordt mijn hart van eerbied stil. Als ik jou zie zo klein en teer, kan ik slechts fluisteren: Dank U, Heer!'

Ja, de geboorte van een kind brengt tot verwondering over de scheppende hand van God. Hij heeft Anna gemaakt, maar wil haar ook van dag tot dag verzorgen met Zijn Vaderlijke goedheid. Laat Anna zo mogen opgroeien en maar veel gaan lijken op de Anna uit de Bijbel die voortdurend dichtbij God leefde en haar leven liet stempelen door de dienst aan God.

Overleden

12 september overleed op de leeftijd van 75 jaar **Cornelis Visser**. Na een ingrijpende operatie deden zich allerlei complicaties voor en daar is hij uiteindelijk aan

overleden. Zo kwam zijn einde toch onverwachts. Welgemoed ging Cees naar Rotterdam om een operatie te ondergaan, maar niet in het besef dat hij nooit meer thuis zou komen. Gelukkig is hij wel op een andere manier Thuisgekomen. Opgenomen in dat grote Vaderhuis waar ook voor hem een plaats was gereed gemaakt. Ondertussen betekent het voor Carla, en niet minder voor de kinderen en de kleinkinderen, een groot gemis. Laat er dan troost gevonden mogen worden bij die Vader van dat Vaderhuis Die ons bij de hand wil nemen. Dat geeft houvast!

Huwelijksjubileum

9 oktober mogen **Martin en Willie van Horssen-de Vries** gedenken 45 jaar getrouwd te zijn. Eigenlijk zitten ze niet te wachten op aandacht voor dit jubileum. Het hangt een beetje tussen 2 bijzondere mijlpalen in. 40 jaar getrouwd zijn, is een mooie mijlpaal om te bereiken. En dat was 5 jaar geleden. En natuurlijk is er de hoop om ook de volgende bijzondere mijlpaal te bereiken om 50 jaar getrouwd te zijn. Toch is zo'n 'tussenstop' wel een mooi moment om te beseffen dat de Heere tot hiertoe heeft bewaard en gespaard. In het vertrouwen op deze God mag de weg vervolgd worden in de hoop dat het gouden jubileum ook gevierd mag worden. Laat zo die 9 oktober beleefd mogen worden.

Herfsttij de Middeleeuwen

Aan het begin schreef ik over de schoonheid van de herfst. Er is echter een boek van ene Johan Huizinga die juist een neergang ziet in de cultuur die zich inzette in de Middeleeuwen. Zoals in de herfst in de natuur alles naar zijn einde gaat, zag hij dat ook in de Middeleeuwen. Een wat somber boek, maar wel eerlijk en ontdekkend. Die neergang heeft helaas geen opgang meer gekregen.

Na een winter rekenen wij weer op de lente en daarna de zomer.

Die verwachting had Huizinga niet, maar wij wel. Wij mogen weten dat eens de grote zomer komt. Laat daar ons uitzicht op mogen zijn. Zeker ook in een tijd dat we de neergang en

de ondergang zien in de cultuur om ons heen. Er is een gouden toekomst!

*Met een groet in verbondenheid,
Ds. R. W. van Mourik*

“ Ik keek in de gouden heerlijkheid van een najaarslaan...

Oktober

Met het ingaan van de maand oktober is het kerkelijke winterwerk helemaal van start gegaan. In onze gemeente is voor ieder wat te doen, voor jong en oud zijn er mogelijkheden om samen met anderen rond een open Bijbel bijeen te komen. Dat is een zegen en het is mooi om daar gebruik van te maken. Wellicht tot ziens.

Herfst

Qua jaargetijde zijn we de herfst binnengegaan. Ongetwijfeld zal dat ergens deze maand ook in het weer ergens merkbaar worden. Meestal houden we daar niet zo van...

Een aantal jaren geleden schreef ds. René van Loon een boek over 'geloven in seizoenen'. Hij beschrijft daarin dat zowel het kerkelijke leven als het individuele (geloofs)leven een soort cyclus van de seizoenen kent. Soms zit je als gelovige in de lente, alles groeit en bloeit, soms zit je als kerk in de herfst, alles lijkt over het hoogtepunt heen. De herfst, zo beschrijft hij, is niet alleen een periode om te somberen, maar de periode van het plukken van de vruchten. Soms doe je dat als

mens als je bijvoorbeeld met pensioen bent. Dankbaar genieten van wat God eerder gaf.

Aan deze vergelijking moest ik denken toen ik bezig was met de preek voor start winterwerk. 'Dat je groeien mag' zo hebben we vanuit Johannes 15 gehoord. Geloof is een levend iets. Leven staat niet stil. Je kan in alle seizoenen van het (geloofs)leven God dienen. Wie dicht bij Hem leeft, draagt vrucht, veel vrucht zelfs, zegt Jezus (Johannes 15:5).

Diensten

In deze maand worden veel diensten ingevuld door bekende en minder bekende gastvorigers. Zelf ben ik er twee keer in een avonddienst. De avonddienst van 20 oktober is een jeugddienst. Samen met wat jongeren uit de gemeente is deze dienst voorbereid. Het thema (op moment van schrijven is dat nog niet bekend) wordt door de jeugd aangedragen. Salted levert een bijdrage aan deze dienst. Jong en oud van harte uitgenodigd.

Dankdag

De eerste woensdag van november, dit jaar dus de 6e, is het de landelijke dankdag. Het zou mooi zijn als we op die dag met velen kunnen samenkomen om onze God te danken voor Zijn zegeningen. Houd je er vast rekening mee?

Tot slot

Zoals vaker gemeld, als je me nodig hebt, laat dat gerust weten.

Voor u en jullie allen een hartelijke groet, Michel van Heijningen

Geboorteberichten

Op 29 augustus werden **Johan en Annemarie Nugteren** verblijd met de geboorte van hun zoontje **Ties**. Hij is het broertje van Jens, Milly en Sem. We feliciteren dit gezin van harte en we hopen dat Ties veel zegen mag brengen en ontvangen.

Op 6 september werd **Gabriel Isaiah Vink** geboren. Gabriel is het zoontje van **Jordan en Sandra** en het broertje van Isabela. We feliciteren dit gezin van harte en wensen hen met elkaar veel vreugde en Gods zegen toe.

Huwelijksjubileum

Op D.V. 20 oktober hopen Alex en Edith Menger 25 jaar getrouwd te zijn. Er waren zorgen en er was blijdschap, maar bovenal mag er dankbaarheid zijn om zoveel jaren voor elkaar gespaard te zijn. Wij wensen Alex en Edith samen met de kinderen een fijne dag toe en Gods rijke en onmisbare zegen voor de toekomst.

*Vier deze vreugdevolle dag
Waarop je dankbaar omzien mag
Hoe jullie 25 jaar
In trouw en liefde met elkaar
De weg met blijdschap,
ondanks zorgen
Gegaan zijn, in Zijn hand geborgen*

Ichthus-Inn

Op woensdag 30 oktober is het weer zover: de Ichthus-Inn voor alle kinderen van de basisschool! Van 10 tot 12 uur gaan we met elkaar zingen, genieten van een sketch en knutselen. Dit keer is het thema 'dat smaakt naar meer'. Als we achter Jezus aan gaan,

gaan we vrucht dragen. Mensen zien aan ons dat we leven zoals Jezus, en daar willen ze meer van zien! Kom je ook? Denk je nu: 'wat klinkt dat leuk!', maar ben je te oud om mee te doen? Geen probleem! We zijn nog op zoek naar volwassenen die mee willen denken en doen in de werkgroep. We denken samen

na over het thema en over hoe we er een onvergetelijke ochtend van kunnen maken voor de kinderen. Een hele mooie manier om je steentje bij te dragen aan al het mooie kinderwerk in de kerk! Wil je meer weten? Neem dan even contact op met Rianne van der Kraan (06 13 04 60 26).

Vasthouden/loslaten

In onze eerste kerkenraadsvergadering van het nieuwe seizoen bespraken we hoe ieder aankijkt tegen het werk. Een aantal reacties ging over vasthouden en volhouden. Een mooi voornemen, maar het geeft wel aan dat het werken in de gemeente niet altijd makkelijk is. Het is veel, soms moeilijk, en je ziet niet altijd meteen loon naar werken. De Boodschap die we uitdragen, het Koninkrijk dat we mee opbouwen en de gemeente die we dienen zijn het waard om vast te houden en vol te houden.

Tegelijk waren er reacties over loslaten. We moeten soms grenzen stellen om het vol te kunnen houden. We moeten ons werk ook kunnen overlaten aan de Heer en aan andere gemeenteleden. En we moeten soms ook vertrouwde vormen kunnen loslaten als ze niet meer werken of geen goede functie meer hebben.

Vasthouden en loslaten tegelijk; interessante paradox. "Heer, geef ons de kracht om vast te houden waar het moet, de moed om los te laten waar het nodig is en de wijsheid om het verschil tussen beide te kunnen zien".

Dirk Louter

50 jaar predikant

Ds. Jaap Bruijn bedankt ieder voor de prachtige bloemen bij zijn 50-jarig ambtsjubileum op 22 september. Nog altijd denkt hij met warme gevoelens terug aan de periode dat hij in Alblasterdam predikant was (1988-1999) en de tijd daarna waarin hij vele keren vooringing in de dienst.

'Altijd weer met plezier!

Het ga jullie goed onder de zegen van onze goede God.'

Welkom in de Kliederkerk!

Speels bezig zijn met thema's uit het bijbelverhaal dat centraal staat – doe ook mee!

Alle leeftijden zijn welkom op **zondagmiddag 20 oktober om 16.00 uur**. We horen over koning Josia – een wat minder bekende persoon uit het Oude Testament.

Samen door het leven

27 september was de trouwdag van

Ilse Klop en Arne Valk. Ds. A.A. Wisman ging op deze feestelijke dag voor in hun trouwdienst in de Trinitatiskapel in Dordrecht. Van harte gefeliciteerd en Gods zegen op jullie weg!

Dhr. en mevr. van Genderen-Schreuders mochten op 8 september gedenken dat zij 60 jaar geleden elkaar het jawoord gaven. Alle goeds gewenst en de zegenende nabijheid van onze trouwe God.

Wij gedenken

Hans Mannak
25 april 1939 - 17 augustus 2024

Wat een onverwacht afscheid.

Net terug van een mooie vakantie en ineens verdriet om het verlies van je man, vader, schoonvader en opa. Hans Mannak, geboren in Rotterdam, trouwde met Nel Dieleman. Zij kwamen in Alblasterdam wonen en werden in de Havenkerk vertrouwde gezichten. Hans was er een tijd diaken en had in de kerkenraad altijd doordachte vragen en opmerkingen. Daarnaast had sport zijn interesse, met name Korfbalvereniging CKC waar hij

jaren voorzitter was. Tot voor kort stond hij bij het eerste langs de lijn. Tijdens de uitvaartdienst zongen en lazen wij Psalm 121. Een lied voor onderweg, een pelgrimslied voor alle mensen op hun levensreis. De hele reis gaat de Heer met ons mensen mee en brengt ons THUIS. 'Ik zal uw uitgang en uw ingang bewaren.' Je gaan en je komen. Zo mogen we vertrouwen dat Hans Mannak geborgen mag zijn in Gods Liefde en Licht.

Janny van Bockel

Marjan Wensveen - Steehouwer

Op 20 augustus 2024 overleed plotseling op 59-jarige leeftijd ons gemeentelid Marjan Wensveen - Steehouwer. Ze leed vele jaren aan een beenmergziekte. Tijdens een ziekenhuisopname kwam haar overlijden plotseling.

Marjan is het jongere zusje van Arie en Elly. Het gezin Steehouwer heeft veel verdriet gekend. Als gezin waren ze er voor elkaar in goede en verdrietige tijden. Marjan werd in 1999 weduwe van John Wensveen, met wie ze slechts

enkele jaren getrouwd was. Marjan was zeer geliefd op haar werk – 40 jaar lang - bij het parket van het Openbaar Ministerie in Rotterdam en was heel zorgzaam voor al wat leeft, in het bijzonder voor het kwetsbare. Zij was betrokken bij de Ontmoetingskerk en zong graag in His Voice. In de afscheidsdienst, geleid door ds. Michel van Heiningen, klonken prachtige liederen van haar playlist. Marjan wist: 'I am a child of God'. We wensen Arie en Monic, Elly en verdere familie troost om zonder hun geliefde zus en tante verder te leven.

Margreet de Deugd

Wim van Loon 13 maart 1944 - 28 augustus 2024

'Heel de wereld moet het weten dat God niet veranderd is en Zijn liefde als een lichtstraal doordringt in de duisternis. 't Werk van God is niet te keren omdat Hij er over waakt en de Geest doorbreekt de grenzen die door mensen zijn gemaakt.'

Deze versregels waren de familie dierbaar, ze stonden zowel op de rouwkaart van moeder Gerda als van vader Wim. Op 28 augustus overleed onverwacht Wim van Loon, kort na het overlijden van zijn vrouw Gerda. De kinderen en kleinkinderen missen binnen een jaar hun ouders en grootouders - hun enorme creativiteit, levenskracht en gezelligheid. We herinneren ons Wim als een levenslustige verteller en trouwe vriend, maar vooral ook als een betrokken serieuze kerkganger. Tijdens de herdenkingsdienst stonden wij stil bij zijn leven. In de dienst herkenden we de hand van Wim. Behalve een onderhoudende verteller was hij ook een stille denker die zijn weg naar God en in de kerk op zijn paden wist te vinden. We besloten de dienst met 'U zij de Glorie': voor de familie en ook voor Wim vaak een bron van inspiratie in zijn rijke en gezegende leven. Wij wensen de kinderen en kleinkinderen Gods Troost en kracht toe.

Ds. Rob Fechner

Kerkrent-meesters

MEDEDELINGEN | BERICHTEN

Oogstcollecte 2024

Er wordt in onze gemeente veel werk verricht. Gelukkig mogen we rekenen op de hulp van veel gemeenteleden die de kerkenraad en voorgangers terzijde staan. Elke week zijn er erediensten. Er is aandacht voor jongeren en voor ouderen, zieken en anderen die aandacht nodig hebben. Dit kan zo blijven als wij allen ons inzetten en met elkaar ook in

financieel opzicht blijven bijdragen aan de instandhouding van onze kerk. Want de kerk kost geld. De kerkelijke gebouwen hebben onderhoud nodig. De energierekening van de gebouwen, de bloemen voor de zieken, de erediensten via de beamer voor mensen die niet live aanwezig kunnen zijn en de kleurpotloden voor de kinderen moeten betaald worden. Al die kosten brengen we samen bijeen op basis van vrijwilligheid.

Wekelijks zijn tijdens de eredienst twee collectes: de eerste voor de diaconie en de tweede voor de activiteiten van de eigen wijken (kerkbeheer). De Oogstcollecte (de voortzetting van de hervorm-

de oogstcollecte en de gereformeerde dankdag-collecte) wordt gehouden rondom Dankdag. De gemeenteleden van wie een mailadres bekend is, ontvangen een digitale uitnodiging op maandag 30 september. De andere leden ontvangen in diezelfde week een brief met een instructie hoe ze hun bijdrage kunnen betalen.

*Met een hart vol vrede,
zijn wij zegenend nabij.
Van Uw liefde delend,
waarin wij zelf tot
bron van zegen zijn.*

Namens College van Kerkrent-meesters alvast bedankt voor uw bijdrage aan de Oogstcollecte.

Geloof, hoop en liefde doorgeven aan komende generaties

Wat is voor u belangrijk? Welke rol spelen geloof, hoop en liefde in uw leven? Wat moet blijven bestaan, ook als u er niet meer bent? Het opstellen van een testament kan een antwoord zijn op deze vragen.

Een testament, een juridisch document opgesteld door een notaris, zorgt ervoor dat uw wensen duidelijk worden verwoord in overeenstemming met uw wil en dat voor u belangrijke personen en doelen worden verzorgd en ondersteund.

Uw plaatselijke kerkelijke gemeente, de Protestantse Kerk in Nederland of Kerk in Actie kan zo'n doel zijn.

Wellicht bent u al uw hele leven betrokken bij de kerk en heeft u veel te danken aan uw kerkelijke gemeente. Of u draagt het werk van Kerk in Actie een warm hart toe. Met uw nalatenschap draagt u eraan bij dat de kerk ook voor komende generaties (dichtbij en ver weg) inspirerend, gastvrij en zorgzaam kan zijn.

'We willen graag dat onze gemeente nog lang een plek mag blijven waar geloof, hoop en liefde worden gedeeld.'

De kerk opnemen in uw testament: wat zijn de mogelijkheden?

Spreekt het delen van uw nalatenschap met de kerk u aan? Er zijn verschillende mogelijkheden om de kerk te ondersteunen:

- nalaten aan uw lokale gemeente
- nalaten aan de landelijke kerk
- nalaten aan Kerk in Actie

Een combinatie van deze doelen is ook mogelijk.

Wat wilt u delen?

U kunt ervoor kiezen om een deel van uw nalatenschap aan de kerk te schenken.

Ook een vast bedrag (legaat) is mogelijk. Uw wensen legt u vast in een testament dat bij de notaris wordt opgesteld en bewaard. Wij helpen u graag, mocht dat nodig zijn.

Overweegt u om de Protestantse Kerk te laten delen in uw nalatenschap? Leg dan uw wensen vast in een testament.

Wilt u meer weten? Vraag vrijblijvend de uitgebreide gratis brochure aan.

EÉN, EERSTE, ENIG, EENVOUDIG...

TEKST: DS. JAAP BRUIJN

Toen wij in Alblasterdam woonden gebruikte ik een deel van de tuin achter de pastorie aan de Van Hogendorpweg als moestuin. Een jaarlijks terugkerend gewas waren stoksnijsbonen. De opbrengst van de eerste pluk werd niet direct door ons opgegeten, maar in de vriezer bewaard voor de maaltijd op eerste kerstdag. Niet dat die eerste bonen lekkerder smaakten dan de rest, maar zo kreeg die ‘eersteling’ voor ons wel een bijzondere betekenis.

Zo was het ook in Israël. De eerstelingen van de oogst en van het vee hadden een bijzondere betekenis: zij waren voor God bestemd. Niet dat die eerstelingen meer waard waren dan de rest. Die eerstelingen vertegenwoordigden de hele oogst en de hele veestapel. Maar die werden gezien en beleden als gaven uit Gods hand en daarom kwam Hem ook de ‘eersteling’ toe. Niet ‘ik eerst’, maar God eerst.

Want God is de Eerste en Enige. Waar de onder ons gangbare vertalingen zijn Naam vertalen als HEER, HERE, daar omschrijft de Naardense bijbel Hem als de ‘ENE’. God is enig, uniek, Hij is één. Zo luidt de geloofsbelijdenis van Israël: “De HEER, onze God, de HEER is één / de enige.” (Deut. 6:4).

Die belijdenis horen we telkens terug in de bijbel. Een voorbeeld: “En de HEER zal koning worden over de hele aarde. Dan zal de HEER de enige God zijn en zijn naam de enige naam.” (Zach. 14:9).

En Paulus belijdt: “...wij weten: er is één God, de Vader,

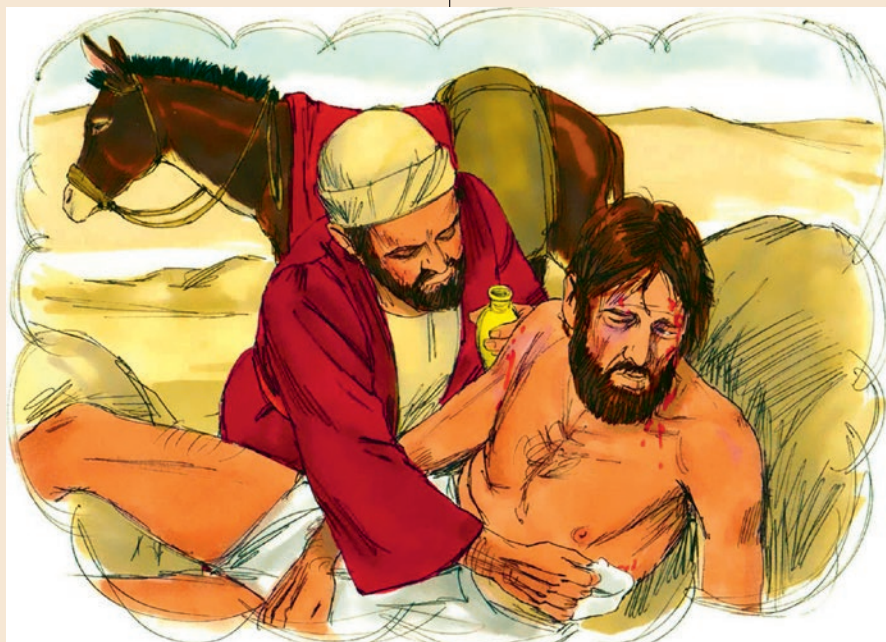
uit wie alles is ontstaan en voor wie wij zijn bestemd, en één Heer, Jezus Christus, ...” (1 Kor. 8:6).

Die eenheid van God straalt uit naar de gelovigen. Zij vormen één lichaam met “één Heer, één geloof, één doop, één God en Vader van allen, ...” (Efez. 4:5). In en door die eenheid lijken wij op God. Jezus bidt tot zijn Vader of Hij de gelovigen bewaren wil “zodat zij één zijn zoals Wij één zijn.” (Joh. 17:11).

Deze ene en enige God houdt het eenvoudig. Hij zadelt ons niet op met ingewikkelde oefeningen, vraagt geen geestelijke hoogstandjes van ons, Hij brengt ons als gelovigen niet naar een doolhof waarin wij maar moeten uitzoeken welke weg naar de uitgang leidt. Zijn Zoon zegt “Ik ben de weg, de betrouwbare die naar het leven leidt”. Niet een weg (een van de vele), maar dé weg – één weg. Zo bezien, is geloven eenvoudig. Eén-voudig. God zij dank!

Algemene berichten

MEDEDELINGEN | BERICHTEN

Dienst voor anders begaafden

Wijkgemeente Grote Kerk organiseert DV zondag 20 Oktober 2024 een kerkdienst die extra toegankelijk is voor mensen met een verstandelijke beperking. Onze wijkpredikant ds. R.W. van Mourik zal hierin voorgaan. Het thema van deze dienst zal zijn: Ben je een Samaritaan voor een ander? Wij nodigen iedereen uit om deze dienst met ons bij te wonen. De dienst begint om 10.00 uur en vindt plaats in de Grote Kerk. Na de dienst is er gelegenheid voor ontmoeting in ons verenigingsgebouw “De Damsteen” waarbij ook

voor koffie en fris wordt gezorgd. Voor eventuele vragen kunt u contact met ons opnemen: Maurizio Crisci, tel. 06 25075064 of mailen naar mcrisci@pga-alblasserdam.nl Leendert Jan den Hartog, tel. 06 20145521 of mailen naar ljdenhartog@pga-alblasserdam.nl

René de Reuver stopt als scriba PKN

Ds. René de Reuver stopt op 1 juli 2025 met zijn werkzaamheden als scriba van de Generale Synode van de Protestantse Kerk in Nederland. Dat is een jaar eerder dan zijn

ambtsperiode afloopt.

De Reuver bekleedt de functie van scriba sinds 2016 en zijn herbenoeming vond plaats op 12 juni 2021. De vastgestelde ambtstermijn voor deze functie is vijf jaar. De Reuver: “Een ambtsperiode van tien jaar is erg lang. Dat is té lang en daarom heb ik besloten om een jaar eerder te stoppen. Wat mij betreft is het goed om binnen de Generale Synode na te denken of de ambtsperiode ook verkort moet worden naar twee keer vier jaar. Een goede doorstroming in de kerk is belangrijk, ook voor de positie van scriba.”

De Reuver zegt de komende jaren actief te blijven: “Tot mijn emeritaat hoop ik de kerk en de samenleving op andere manieren te kunnen dienen.”

De procedure voor de opvolging van René de Reuver staat in november op de agenda van de synodevergadering.

Lotgenotengroep

De lotgenotengroep van familie en vrienden van psychisch zieken komt tussen oktober en mei, zes keer per jaar bij elkaar in een ruimte van de Ontmoetingskerk om hun zorgen met elkaar te delen.

Er kan contact opgenomen worden met Hannelore Aalbers, tel. 078- 6918506 of Joke Koetsveld, tel. 078- 6918076.

Vertroostingen

TEKST: INEKE HOEK

GEWONE WOORDEN VAN DIRK DE WACHTER

De Vlaamse psychiater/psychotherapeut Dirk de Wachter geniet ook in Nederland een redelijke bekendheid door zijn boeken en lezingen. Borderline Times en De kunst van het ongelukkig zijn zijn daarvan wel het meest bekend.

Zijn laatste boekje *Vertroostingen* is een heel persoonlijk verhaal. Enkele jaren geleden werd De Wachter geconfronteerd met een levensbedreigende ziekte: een tumor in de darmen met uitzaaiingen. Dit zette zijn leven op zijn kop. Van hulpverlener was hij opeens hulpvrager geworden. Door alles wat hij de afgelopen jaren meemaakte, stelde hij zich de vraag: als een mens in de miserie zit, wat helpt dan? Wat doen we als het noodlot ons treft? Waar vinden we troost?

In vijftien korte hoofdstukken komt hij tot meerdere antwoorden op deze vragen. Mooi is dat troost vaak te vinden is in het kleine goede, in vriendelijkheid. Iemand die iets voor je doet. Iemand die vraagt: Hoe is het met u? Iemand die voor je bidt. Kort gezegd: troost ligt vaak in de aanwezigheid van de ander. Dat kan de dokter zijn die even aan zijn bed komt zitten, maar ook de poetsvrouw, die 's morgens zijn kamer schoonmaakt.

Fijnzinnig beschrijft hij ook hoe er troost kan uitgaan van een mooie kathedraal of een eeuwenoude kerk. In andere hoofdstukken komt de troost van de poëzie aan bod of van de kunst of van de natuur.

Hoewel De Wachter zegt dat hij afscheid genomen heeft van het geloof van zijn kindjaren – hij is Rooms-katholiek opgevoed –, noemt hij Bach de ultieme trooster. Als voorbeeld noemt hij, onder andere, 'Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit'. De muziek van Bach vindt hij harmonieus. In de complexiteit van ons bestaan hebben we behoefte aan deze harmonie. Het is veelzeggend dat het motto van dit boek het volgende citaat van Bach is:

*Ich hatte viel Bekümmernis in meinem Herzen
Aber deine Tröstungen erquickten meine Seele.*
Uit cantate BWV21 van
Johann Sebastian Bach

Er is veel moois in dit boek te vinden, wijze gedachten, aansprekende voorbeelden. Uiteraard spreekt het ene hoofdstuk meer aan dan het andere. Denkend aan de titel kwam ik bij de eerste vraag van onze Heidelbergse Catechismus uit: Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven? Het weergaloze antwoord dat daar gegeven wordt, gaat boven alle andere vormen van troost uit. Die troost gun ik ook Dirk de Wachter.

VER
TROOST
INGEN
Gewone woorden van
DIRK
DE
WACHTER

Lannoo
Campus

Vertroostingen
Dirk de Wachter
Uitgeverij Lannoo Campus
240 pagina's
€ 24,99

Contactgegevens

PGA EN WIJKGEMEENTEN

Protestantse Gemeente
Alblasserdam

Colofon

Kerkmagazine *SPRKND* is een uitgave van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Alblasserdam en verschijnt 11 keer per jaar.

Oplage: 2.175

Vormgeving en druk Verloop drukkerij - Alblasserdam

Coverfoto Dichterbij de polder

Redactie Mark den Boer (hoofd- en eindredactie), Rian Vogel, Judith Versluis, Joke Veerman, Antje Kieviet, Martin de Jong (tekstcorrectie), André Groenendijk, Willeke de Gruijter.

Emailadres redactie

**redactie-SPRKND@
pga-alblasserdam.nl**

Bezorging Het magazine wordt bezorgd op het huisadres van alle leden van de Protestantse Gemeente Alblasserdam.

Administratie bezorging

**bezorging-SPRKND@
pga-alblasserdam.nl**
t 06-23936403

Rekeningnummer

NL45 RABO 0373 7148 31 t.n.v.
CvK Protestantse Gemeente
Alblasserdam inz. SPRKND

PGA

Algemene Kerkenraad

voorzitter: Kees Brinkman
t 06-3489 6787
e cbrinkman@pga-alblasserdam.nl
scriba: Ad Schinkelshoek
t 06-4248 7387
e aschinkelshoek@pga-alblasserdam.nl

College van kerkrentmeesters

voorzitter: Sjoerd Veerman
t 06-2397 4997
e sveerman@pga-alblasserdam.nl
secretaris: Jurjen Berends
t 06-5348 2226
e jberends@pga-alblasserdam.nl

College van diakenen

voorzitter: Henk Tukker,
t 06-1028 7433,
e htukker@pga-alblasserdam.nl
Secretaris: Ria van den Bogaard
t 06-2453 1119
e diaconie@kerkenpad.nl

Bijdragenadministratie

Kees Visser
t 078-785 3862 of 06-1365 5308
e bijdragenadm.pga@gmail.com

Ledenadministratie

Jan Vonk
t 078-691 7581 of 06-2433 1440
e ledenadmin.hg@gmail.com

Wijkgemeenten

Grote Kerk

Bezoekadres: Cortgene 8,
2951 ED Alblasserdam
predikant: ds. R.W. van Mourik,
Raadhuisplein 51, 2951 GS Alblasserdam,
t 06-29297820
e predikant.wijk1@kerkenpad.nl
scriba: Paulus-Jan Kieviet,
Polderstraat 112, 2952 AN Alblasserdam,
t 078-6912500,
e scriba.wijk1@kerkenpad.nl
Team beheer Damsteen,
coördinator Gré de Kloe
t 06-40328828
e verenigingsgebouw@kerkenpad.nl

De Brug

Bezoekadressen: Havenkerk
(tijdelijk in gebruik voor opvang
vluchtelingen Oekraïne)
Ieplan 9,
2951 CB Alblasserdam
t 078-6912960
Ontmoetingskerk
Blokweerweg 75,
2954 PC Alblasserdam

Ichthuskerk

Bezoekadres: Scheldeplein 2,
2953 EV Alblasserdam,
t 078-6915705
predikant: ds. M. van Heijningen
Mesdaglaan 33,
2951 PH Alblasserdam
t 078-7854666
e m.vanheijningen@filternet.nl
scriba: Jeroen van Beest
Ilsvogel 7, 2953 GC Alblasserdam
t 06-2203 3458
e scriba.wijk2@kerkenpad.nl

t 078-6919417

predikant:

ds. Rob Fechner (ambulant predikant)
t 06-51504692

e domineefechner@live.nl

Scriba: Hennie van Tienhoven
Kraanbaan 128,
2951 JG Alblasserdam

t 078-8880526

e scriba@ontmoetingskerkalblasserdam.nl

Welkom in onze kerkdiensten

Zondag 6 oktober, Israëlzondag

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. R.W. van Mourik,
Heilige Doop
- 18.00 uur ds. M. Messemaker,
Cilaarshoek

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. J.H. Reijm, Rotterdam-
Hillegersberg
- 18.00 uur ds. M. van Heijningen

De Brug Ontmoetingskerk, jeugddienst

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen /
mw. L. van Houtum-Boon
- 19.00 uur Stilteviering in de Elthetokerk

Zondag 13 oktober

Grote kerk

- 09.30 uur ds. H. van Ginkel, Goes
- 18.00 uur ds. R.W. van Mourik

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. L. Hoftijzer, Rijswijk (N.Br)
- 18.00 uur ds. D. van Vreeswijk,
Rotterdam-IJsselmonde

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur mw. ds. C. Bartelink – v.d. Dool,
Honselerdijk

Zondag 20 oktober

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. R.W. van Mourik, Dienst
anders begaafden
- 18.00 uur ds. W.C. Meeuse, Sliedrecht

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. A.B. van Campen, Houten
- 18.00 uur ds. M. van Heijningen

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur dhr. J. de Gruijter

Zondag 27 oktober

Grote Kerk

- 09.30 uur dr. P.J. Visser, Rotterdam,
kerkklok uitzending
- 18.00 uur ds. A. Van Lingen, Bodegraven

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. A.J. Mouw, Hendrik Ido
Ambacht
- 18.00 uur ds. M. Zeeman, Waddinxveen

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur ds. A.J. Gijsbertsen, Ermelo

Zondag 3 november

Grote Kerk

- 09.30 uur ds. P. van Duijvenboden,
Apeldoorn
- 18.00 uur ds. H.J. van der Veen,
Sliedrecht

Ichthuskerk

- 09.30 uur ds. M. van Heijningen,
Ichthus-Inn
- 18.00 uur ds. P.J. van der Ende, Rijnsburg

De Brug Ontmoetingskerk

- 09.30 uur mw. ds. H. Hummel,
Rotterdam

Psalmen in de nacht

TEKST: R.W. VAN MOURIK

‘...’S NACHTS ZAL ZIJN LIED BIJ MIJ ZIJN...’
(PSALM 42:9M)

Het is gebruikelijk dat er overdag gezongen wordt en niet in de nacht. Op zondag in de erediensten, bij kooruitvoeringen, als er een rouw- of trouwdienst is en in heel veel andere situaties. Maar in de nacht is het niet gebruikelijk.

Toch zegt de dichter dat hij in de nacht zingt Daar zal wel een reden voor zijn. Zoals er nu ook weleens mensen zijn die, als ze ’s nachts wakker liggen, psalmen gaan zingen. Dat verdrijft de zorg en het malen van de gedachten.

Nu kan de nacht ook figuurlijk je leven binnenkomen. Het wordt donker in je leven. De wolken hangen laag en je ervaart weinig licht. Wat kan het dan bemoedigend en vertroostend zijn om te zingen. Tegen de klippen op.

Niet voor niets zei Luther dat je met het zingen de duivel op de vlucht jaagt. In alle aanvechting en bestrijding kan het goed zijn om een lied te zingen. Een lied wat je uittilt boven alles wat je onrustig en angstig maakt.

Opvallend dat de dichter niet zegt dat in de nacht God bij hem is, maar dat het lied van God bij hem is. In het lied is God aanwezig in zijn leven. Ja, juist in

de nacht. Juist als het donker is, geeft het lied licht. Wil het vertroosten en versterken.

Van Wie kunnen we dat leren? Om te zingen in de nacht? Van Hem Die in de nacht van Zijn leven ook zong. De grote Opperzangmeester zong aan de ingang van Zijn lijden de lofzang. Zo zong Hij Zich moed in om die diepe weg te moeten gaan.

Ja, zo kunnen we zingen. Zingen in de nacht van ons leven. Door de nacht van smart en zorgen zingen de pelgrims liederen van de nieuwe morgen die wacht. Laten zo de psalmen ons lief zijn en met ons meegaan. Overdag en ’s nachts.

WIJK